

Indtryk og refleksioner fra LØBs årsmøde 2017 i Rønne

Artikel af Lasse Koefoed Nielsen og Karen Abrahamsson

Vi var en flok engagerede og begejstrede LØBere, som oplevede 3 forrygende dage med økologisk byggeri. Vi fejrede LØBs 20 års jubilæum – så spændende byggerier – hørte fremragende oplæg – en lørdag med LØBs arbejde – fest – og mange snakke på kryds og tværs. Knus og grin. Alvor og indhold.

Lyngbo Permahave

(v. Lasse)

Vi startede fredagen med at køre til Lyngbo Permahave, der er et kollektiv sammensat af syv fastboende samt en håndfuld der blot har feriebolig på stedet.

Det er en meget skøn ejendom på 10 ha, med meget fin og alsidig skov og eng, et bindingsværkshus og et par små hytter. Hertil kommer så et nyt hus som særligt krævede vores øko-bygge-øjne. Huset hedder Træhus Bornholm og er tegnet af Mads Kissow, der også var hovedkraft i at arrangere årsmødet.

*"Træhus Bornholm" fra indgangssiden
(Foto Inge Vestergaard.)
Kik fra trappen (Foto: Britta Edelberg)*

En af ideerne med huset var at vise at man kunne bygge et økologisk og energieffektivt hus, uden at bruge alt for mange penge på det. Alt inklusiv havde det vist kostet 190.000 kr.

Arkitektonisk fremstår huset ret særligt derude i skoven få meter væk fra det eksisterende bindingsværkshus. Både fordi det er på to-etager, hvor stueplan ligger i 1.sals-højde da kæderetagen er ret høj. Desuden fordi fronten er én stor glasfacade.

Øverst: "Hovedhuset og
"Træhus Bornholm" fra havensiden.
(Foto: Inge Vestergaard)

Nederst: "Hovedhuset og
"Træhus Bornholm" fra havensiden.
(Foto Ib Johansen)

Bag glasfacaden er der en bufferzone i form af en vinterhave.

På første etage lagrer tyk lerpuds varme fra solen. Ligeledes lagrer lergulvene i de bagvedliggende opholdsrum varme i den termiske masse. Væggene er her beklædt med gode, billige rupløjede tagbrædder.

Øverste etage med værelser og udnyttet gangareal. (Foto Britta Edelberg)

1. etage med flexovn og lergulv i stue og bad. (Foto Britta Edelberg)

Frokost i det grønne med romantiseret bindingsværk i baggrunden. (Foto Inge Vestergaard)

Bindingsværk vedligeholdes så selv vinduerne har originale sprosser (Foto: Inge Vestergaard)

Byens mindste hus. (Foto Ib Johansen)

Bombehuse. (Niels-Holger Larsen)

Rundvisning i Rønne

(v.Lasse)

Herefter kørte vi tilbage til Rønne hvor Niels-Holger Larsen gav os en grundig rundvisning, han var simpelthen utrættelig. Der var især fokus på 2. verdenskrigs aftryk på Rønne.

Krigen sluttede, som mange vil vide, et år senere på Bornholm. Sovjetunionen bombede i begyndelsen af maj 1945 både Nexø og Rønne og holdt herefter øen besat indtil d. 5. april 1946. Og det har sat store spor i bybilledet, da flere end 200 huse blev totalt ødelagt og mange af disse er så blevet erstattet af såkaldte bombehuse, der fremstår karakteristisk i blankt murværk.

Niels-Holger viste os også Sct. Nicolai Kirke som udvendig er blevet meget fornemt restaureret, og vi var så heldige at også Mikkel Storgaard var med på rundvisningen, han har nemlig stået for den murerfaglige del af restaureringen. Og meget mere fik vi også set på rundvisningen, men man kan jo ikke få lov at høre om det hele hvis man ikke deltager...

Svenskerhusene. (Foto: Inge Vestergaard)

Køkken i sammenhæng med stuen. (Foto: Britta Edelberg)

Udekøkkenet på terrassen. (foto 's Lene Kaspersen)

Svenskehusene

(Lasse): Vi tog videre, tilbage til krigen. Vi besøgte nemlig Theis Møllenberg, der er en af de to indehavere af Byg Grønt. Hans bolig er et af de i alt 300 træhuse, som den svenske stat gav til genopbygningen.

Huset er netop sat gennemgribende i stand, med mange fine detaljer. Særligt gjorde det indtryk at se en gennemgående stor kærlighed til træ, særligt i det håndbyggede køkken og på den store terrasse der også rummede et meget funktionelt udekøkken. Det var vist simpelt hen et designmæssigt greb at træet i alle indretnings-sammenhænge fik lov at være lettere overdimensioneret. Med besøget i svenskerhuset sluttede fredagens spændende tur i Rønne.

"Passivhus for fattigerøve."

Foto af varmeakkumulerende forrum. (Brita Edelberg)

Foto af solsiden med terrasse. (Ib Johansen)

BygGrønt

(Karen): Fredag aften fortalte byggefirmaet BygGrønt om deres firma i Det Røde Pakhus i Rønne. I sidste nummer bragte vi en artikel om restaureringen af huset og nu kunne vi selv opleve de mange gode tanker, materialer og ideer, selv om det ikke var helt færdigt, BygGrønt gør sig store anstrengelser for aldrig at sige ordet økologi, men kalder sig grønne. BygGrønt oplever at ordet økologisk byggeri skræmmer kunderne væk. Det affødte en lang række indlæg fra de aktive LØB'ere,

Inge Vestergaard

(Karen): Lørdag formiddag havde vi glæden at høre Inge Vestergaard fortælle om arkitektur skabt af ansvarlige materialer, Inge er professor fra Arkitektkolen i Århus. Udgangspunktet er vor oprindelige byggekultur, men i dag er det teknologien og industrialiseringen som gælder i byggeriet, - det skal vi lære at håndtere. De sidste 70 år har der været byggeboom med masser affald – noget mere giftigt end andet. Nu tales der om cirkulær økonomi, hvor alt det unyttige i byggeriet kan genbruges i fremtiden. Et sundt hus med en sund livscyklus for husets materialer. Jo flere lokale ressourcer jo bedre.

Efteruddannelse for håndværkere i bæredygtighed

(Karen): Mogens Christiansen, Underviser på BYG, Campus Bornholm fortalte om deres efteruddannelse i bæredygtighed.. Det Grønne Pakhus v. Mikkel Høst fra Energitjenesten fortalte om det EU projekt, som kørte i håndværkeruddannelsen på Bornholm i årene 2010-13 med 550 kursistuger + 100 øvrige kursusuger i regnvandssikring og energivejledninger, Det gav en øget omsætning på 23 mill. i byggeriet på Bornholm og store besparelser på CO₂. Det er håndværkerne, der udfører arbejdet og har kontakten til bygherren. Uden den nødvendige viden og mod til at vejlede kunderne i bæredygtigt/økologisk byggeri og energibesparelser, kan det gå grueligt galt. En kursist udtalte: "Nu kan jeg gå hjem til mit hus og rette de fejl, som jeg har gjort i de sidste 20 år". Det tager lang tid at ændre den håndværksmæssige praksis.

Visions-world café og fest

(Karen): Referat fra visions-world café og generalforsamling er udsendt til medlemmerne Vi fik en fantastisk festmiddag, lavet af de gode folk fra Lyngbo Permahave og Ib Johansen holdt jubilæumstale.

Duoen Keloim Uncut leverede sympatisk hiphop. Nogen af LØB'erne havde svært ved at følge den hastige ordstrøm og spurgte:

"Og hvad handlede den så om?". Det blev der givet udførlige svar på. Herefter var der herlig syre-rock med gruppen Støvsind.

Bygudstilling og passivhus

(Karen) Søndag formiddag besøgte vi den bæredygtige byggeudstilling hos Energitjenesten Bornholm, hvor Mikkel Høst fortalte om deres erfaringer.

Derefter kørte vi til Mikkel Høsts hus: Passivhus for fattigerøve. Mikkel fortalte og viste konstruktioner, materialer og energital i familiens vidunderlige hus, mens fru og børnene såede, plantede og legede i den store have. Solen skinnede og vores vidunderlige madhold kom med sandwich.

Domhuset i Nexø

(Karen): Søndag eftermiddag viste Mikkel Storgaard, NHL Danmark Domhuset i Nexø udefra og fortalte om restaureringen. (se Mikkels artikel i sidste nummer af LØB'ende nyheder). Domhuset er et eksempel på hvorledes kalkpuds og kalkning kan give et gammelt hus en fantastisk skærm. Gavlen, som ikke er renoveret viste hvad der sker, når der pudses med cement og plastikmales. Dejlig afslutning på årsmødet.